
Alumna: Judit Ausió Roca

Tutora: Margarida Casanovas Prat

L'evolució del concepte «amor» en la literatura. Del Romanticisme fins a l'actualitat

---

Presentació

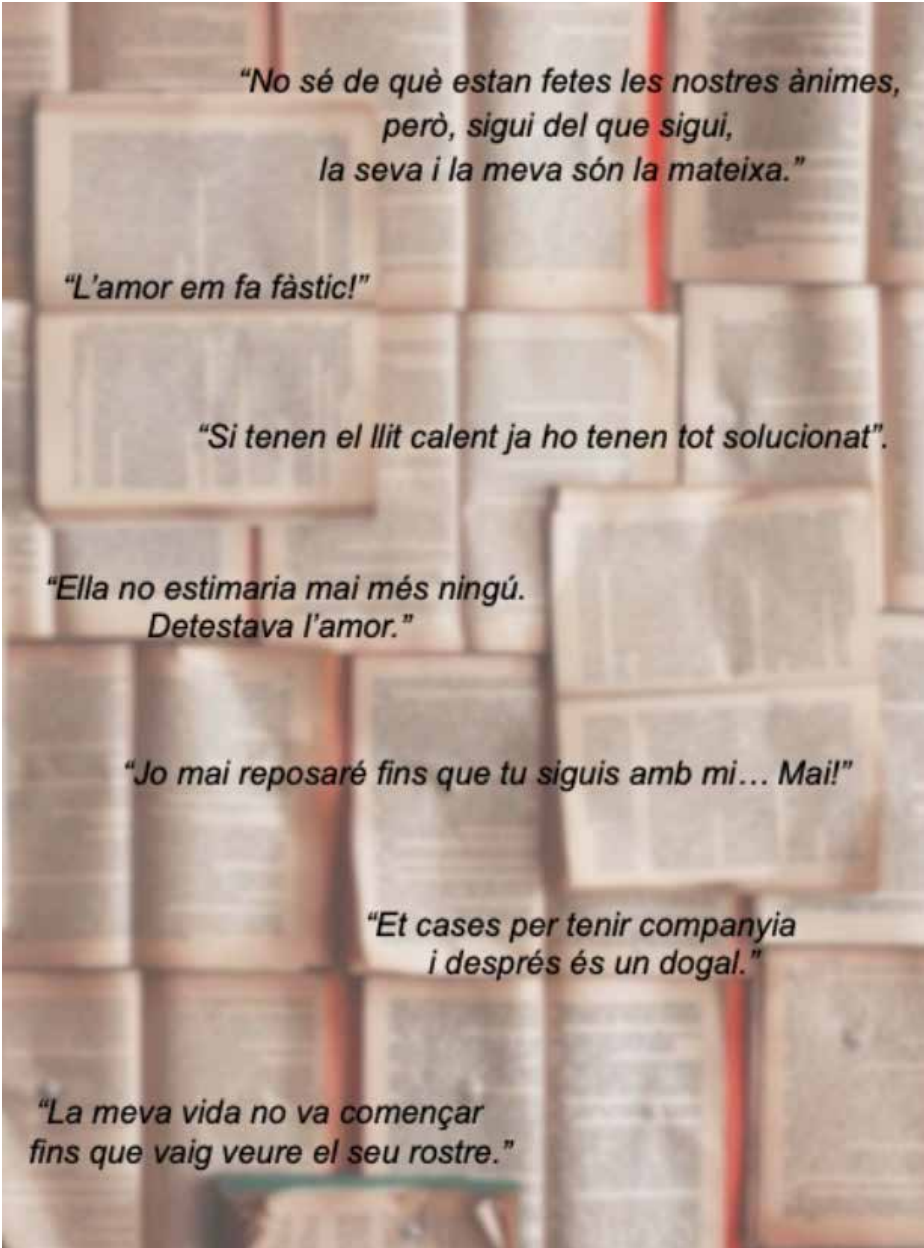
Aquest treball, com el mateix nom ens indica, consisteix en la investigació de l'evolució del concepte «amor» durant el període que va del Romanticisme fins a l'actualitat. L'amor és un sentiment universal, tothom el sent i el viu durant el transcurs de la seva vida. Malgrat això, el que les persones no ens solem preguntar és per què l'amor d'avui en dia és com és i què ha fet que aquest sigui diferent en cada etapa de la història. Així doncs, el que aquest treball intenta és descobrir quin fil ha seguit l'amor i quins factors hi han influït perquè es desenvolupés d'una manera o altra.

Metodologia

Per realitzar el treball vam escollir tres novel·les, cada una pertanyent a un dels segles que comprèn el període esmentat, les quals hem llegit, analitzat i comparat entre si. En primer lloc, la novel·la escollida per representar les relacions amoroses del segle XIX va ser *Cims borrascosos*, d'Emily Brontë. Per explicar les del segle XX vam decidir-nos per *Aloma*, de Mercè Rodoreda, i, finalment, per parlar de l'amor actual vam decantar-nos per *Primavera, estiu, etcètera*, de Marta Rojals.

---

*“No sé de què estan fetes les nostres ànimes,
però, sigui del que sigui,
la seva i la meva són la mateixa.”*

“L'amor em fa fàstic!”

“Si tenen el llit calent ja ho tenen tot solucionat”.

*“Ella no estimaria mai més ningú.
Detestava l'amor.”*

“Jo mai reposaré fins que tu siguis amb mi... Mai!”

*“Et cases per tenir companyia
i després és un dogal.”*

*“La meva vida no va començar
fins que vaig veure el seu rostre.”*

Cos del treball

En el cos del treball hi trobem una explicació més aviat teòrica de cada un dels tres segles que estudiem i l'anàlisi de les relacions sentimentals de cada obra a partir de la tria de diversos fragments de les novel·les. Abans, però, fem una petita introducció al concepte «d'amor».

L'amor ha sigut i és motiu constant de la creació literària, així com també ho és de moltes altres manifestacions de la cultura. El trobem tant en mites i llegendes de l'antiguitat, com en obres contemporànies. L'amor és un sentiment universal, traspasa totes les èpoques i gèneres. Representa la manifestació dels sentiments de l'ésser humà i la seva recerca. L'amor ha estat i és un dels motors de la història de la humanitat. Sempre ha existit l'amor i el matrimoni. Malgrat això, les formes d'estimar han anat canviant al llarg del temps i el matrimoni i l'amor no sempre han anat junts. Cada cultura, cada època i cada societat ha tingut la seva manera d'estimar-se. És a dir, s'han produït diverses visions històrico-culturals de l'amor cap a l'altre o al mateix sexe.

Fins al Renaixement, l'amor va ser entès com un ideal; virtut i bellesa eren el mirall de la dona, una dona totalment idealitzada. Podem posar com a exemple la Beatriu de Dante o la Laura de Petrarca. És al segle XIX, quan podem començar a parlar d'amor romàntic. Aquest apareix de forma que revolucionarà els cànons anteriors sobre l'amor, afegint-hi passió i desig sexual, convertint els subjectes mateixos en propietaris de les seves emocions. Es planteja un ideal segons el qual l'amor i el matrimoni poden anar junts i es posa més èmfasi en les emocions que en el plaer físic. El Romanticisme exalta els ideals de la família conjugal com a garantia de l'ordre i l'estabilitat social, amb una separació absoluta dels rols de l'home i la dona, aquesta última dedicada a la bellesa, als fills i a la llar. Entre les classes altes continuava el matrimoni com un afer d'interès; entre els obrers sorgien models alternatius, i l'ideal romàntic tenia el seu contrapunt en una doble moral: estricta per a la dona i permissiva per a l'home. Tanmateix, la generalització de l'ideal romàntic no s'imposa a totes les classes socials fins a la postguerra. Governos, moralistes i fins i tot els metges van portar a terme una autèntica operació ideològica per imposar el model romàntic.

Un cop feta aquesta introducció sobre l'amor i explicats els contextos socials i culturals de cada època, comencem amb les novel·les. Cims borrascosos, la novel·la a partir de la qual entenem les relacions amoroses del segle XIX, ens ensenya la mena de vincles que es podien donar durant l'època. La relació principal és entre Catherine Earnshaw i Heathcliff, els quals s'estimen més l'un a l'altre que a la seva pròpia vida. Malgrat aquest amor intens i pur, les condicions socials pobres de Heathcliff fan que sigui reconegut com un home desgraciat, amb qui, en cas de matrimoni, es perd tot el prestigi social. Així doncs, tot i estimar-se fins a la fi dels seus

---

---

dies, Catherine es casa amb Edgar Linton, un home de bona família i adinerat. Per altra banda, Heathcliff malgasta la seva vida intentant fer infelices les persones del seu voltant a causa de la frustració de no poder ser suficient per a la persona de qui estava enamorat.

L'amor que es dona a Aloma, per altra banda, ja és una mica més atrevit i menys tímid. La literatura anglesa del segle XIX és extremadament puritana i romàntica i les relacions amoroses es veuen afectades en tot moment pels estaments que marca la societat. Heathcliff i Catherine, tot i estimar-se amb tota la seva ànima, mai no s'arriben a fer ni un petó, mentre que Aloma i Robert, sense estar ni tan sols festejant, tenen relacions amoroses. És cert que al segle XIX encara es veuen senyals d'aquest puritanisme, però es tracta d'un amor més flexible.

Pel que fa a Primavera, estiu, etcètera, l'última novel·la i la que representa l'època actual, l'amor es viu d'una manera completament diferent. Hi ha molta més llibertat i menys prejudicis. Així com en les altres èpoques es podia ser obligat o obligar-se un mateix a estar amb una persona simplement pels beneficis tangibles que podia oferir, ara el més important és l'amor i la «química» entre les persones que formen la relació. En la majoria dels casos, ja no importa el patrimoni de l'altra persona o el seu estament social, sinó que la relació faci feliços els qui la mantenen i que puguin créixer l'un de la mà de l'altre.

Conclusions

Com a resultat de l'anàlisi de les tres novel·les, arribem a la conclusió que l'essència de les relacions amoroses es repeteix en cada època. És a dir, el que canvia no és el sentiment d'amor vertader cap a l'altre individu, sinó la manera com aquest es veu influït pels mateixos costums, creences i tradicions de l'època. L'amor profund que senten els protagonistes de l'obra d'una època, és el mateix amor que senten els protagonistes de les altres. Així doncs, el que varia d'una època a l'altra és la manera com aquests sentiments flueixen un cop són manifestats.

Depenent de les circumstàncies en les quals es trobi una societat en un moment específic del temps, les relacions amoroses d'aquesta es viuran d'una manera o d'una altra, però sempre afectades pels límits que la mateixa societat estableix. Tot i això, cal tenir en compte, com observem al llarg del treball, que l'amor ha seguit un camí ascendent al llarg dels segles. És a dir, ha tendit i tendeix cap a les relacions lliures i diverses, sense estàndards ni requisits a complir, cosa profitosa per a tots els éssers humans.

Així doncs, qui ens diu que el que avui ens sembla un amor lliure no sigui, per a les persones d'aquí a unes dècades, un amor cohibit? Ningú, però és aquesta precisament la gràcia de l'amor: tothom sap com comença, però ningú no sap mai com acaba.

Bibliografia

- BRONTË, EMILY. Cims Borrascosos, Yorkshire, la Butxaca, 2008 (1847). - RODORÉ, DA, MERCÈ. Aloma, Catalunya, Edicions 62, 2014 (1936). - 3. ROJALS, MARTA. Primavera, estiu, etcètera, RBA butxaca, 2017 (2011).

Bibliografia web

- <<http://tintalunae.carmelitasourense.com/2015/02/el-amor-en-la-literatura.html>>
- <<https://www.uaeh.edu.mx/scige/boletin/prepa3/n9/p1.html>> - <<https://educaciondigital.cat/ioc-batx/moodle/mod/book/tool/print/index.php?id=6702>> - <https://www.ecured.cu/El_amor_en_la_literatura> - <<https://www.colegiocolonos.cl/upload/textos/aprendizaje-remoto-30-medios-2ff2b07ae7f6a600db9d522db53b1b38.pdf>>
- <<https://medium.com/winston-manrique-sabogal/amor-y-literatura-la-historia-de-las-diferentes-clases-de-amor-en-grandes-libros-67bf7c6ba65d>> - <https://www.sapiens.cat/temes/mon/1-amor-ha-estat-un-dels-motors-de-la-historia-de-la-humanitat_16103_102.html> - <<https://educaciondigital.cat/ioc-batx/moodle/mod/book/tool/print/index.php?id=6702>> - <<https://www.unprofesor.com/lengua-espanola/romanticismo-literario-caracteristicas-principales-2888.html>> - <<https://www.monografias.com/trabajos89/movimientos-literarios-el-romanticismo/movimientos-literarios-el-romanticismo.shtml>> - <https://psiquiatria.com/trabajos/usr_1299974717.pdf> - <<https://repositorio.une.edu.pe/bitstream/handle/UNE/4052/MONOGRAFIA%20-%20CARDENAS%20ROLDAN.pdf?sequence=1&isAllowed=y>> - <<https://www.uaeh.edu.mx/scige/boletin/prepa3/n9/p1.html>> - <https://historia.nationalgeographic.com.es/a/emily-bronte-alma-valiente_15530> - <<http://www.inglaterra.net/inglaterra-siglo-xix/>> - <<https://www.culturagenial.com/es/cumbres-borrascosas-de-emily-bronte/>> - <<https://www.uaeh.edu.mx/scige/boletin/prepa3/n9/p1.html>> - <<https://www.analitica.com/opinion/opinion-nacional/la-mujer-y-el-amor-en-el-siglo-xx/>> - <https://ca.wikipedia.org/wiki/Marta_Rojals_i_del_Álamo>. temporada. Tu proyecto de vida. <<https://www.tuprojectodevida.es/ca/calendari-aliments-temporada/>>.
